

Overweging 2 januari 2022

Het verhaal van Drie Koningen is ons heel bekend en toch is er steeds iets nieuws te ontdekken. Als we maar goed genoeg lezen en herlezen. Laten we allereerst vaststellen dat er nergens staat dat de drie mannen koningen waren; ze worden wijzen genoemd. Evenmin staat er dat het er drie waren; het getal drie gaat over het aantal geschenken. Maar goed, drie wijzen, daar kunnen we ons goed in vinden.

We denken wellicht dat de drie wijzen de hele reis de ster hebben gevolgd die voor hen uitging. Dat is op zich wel zo, maar er was meer: de tussenstop in Jeruzalem. Dat is waar de ster hen aanvankelijk naar toe leidde, overigens niet ver van Bethlehem. Hier maakten de wijzen bekend dat pas geleden de koning van de Joden was geboren. Het is duidelijk dat de drie wijzen van verre kwamen en zelf geen Joden waren. Voor het joodse volk waren het dus heidenen. Wie waren zij? Geschiedkundigen houden het op sterrenkundigen. Hoe dan ook, het waren niet de minsten, gezien de kostbare geschenken die zij bij zich hadden.

In Jeruzalem komt het tot een ontmoeting met de Romeinse koning Herodes. Die heeft inmiddels de hogepriesters en schriftgeleerden geraadpleegd. Die hebben hem verteld dat volgens de Schriften de Christus in Bethlehem geboren moest worden. Dat is wat koning Herodes de drie wijzen meegeeft. Maar vervolgens zijn het enkel de drie wijzen die op pad gaan naar Bethlehem. De hoge priesters en schriftgeleerden blijven thuis en doen niets. En als de drie wijzen aankomen bij het huis waar de ster staat, vinden zij moeder en kind. En zij knielen voor het kind. Dit is hoe zij het kind hulde brengen nog voordat zij de geschenken overhandigen.

Drie Koningen is een geloofsverhaal én een verhaal van in beweging komen. Dat gaat samen, hand in hand. Geloven is in beweging komen. Maar bewegen is wat de hogepriesters en schriftgeleerden *niet* doen. Die blijven enkel in de boeken van de Schrift hangen en eruit citeren. Dit is precies wat Jezus tijdens zijn leven tegen de borst stuitte. Jezus leefde heel anders. Hij droeg de heilige Schrift uit, in woord en ziel. Hij onderwees de Schrift en handelde ernaar.

Niet voor niets wordt deze zondag ook wel de Openbaring van de Heer genoemd. De drie wijzen representeren de grote wereld die

kennis maakt met de pasgeboren Christus en de wereld die herkent wie Hij is. We zien dat ook terug in de geschenken, in de lezing van Matteüs van vanochtend. Goud is bestemd voor koningen en wierook staat voor het goddelijke. Mirre daarentegen is om lichamen te balsemen, zoals dat gebeurt in het paasverhaal. Daarmee symboliseert het geschenk van de mirre het lijden van Christus.

Het evangelie van vanochtend bevat ook een verrassing. Waar is de kerststal? Matteüs heeft het over het huis in Bethlehem waar Jozef en Maria wonen. De kerststal met het verhaal van de volkstelling komt uit het evangelie van Lucas. Maar Lucas heeft geen verhaal van de Drie Koningen; dat is enkel door Matteüs op schrift gesteld.

En wie zien we in het huis als de drie wijzen daar naar binnen gaan? Het kind en zijn moeder Maria. Geen vader. Jozef ontbreekt op dit moment. U mag denken, die was vast aan het werk, hij was immers timmerman. Matteüs schept hier ruimte in het verhaal om God, de Vader, aanwezig te laten zijn. En prompt na de hulde van de drie wijzen aan het pasgeboren kind presenteert God zich aan hen in een droom. Hij waarschuwt hen om niet terug te gaan naar koning Herodes in Jeruzalem, wat Herodes wel gevraagd had. En God laat zich in het vers daarna zien – dit vers hebben we niet gelezen vandaag – in een droom van Jozef. Die wordt in een droom door de engel gewaarschuwd om met moeder en kind te vluchten voor koning Herodes. In diezelfde nacht nog gaan zij op reis. Ook Jozef komt in beweging, vanuit het geloof een goddelijke boodschap te hebben ontvangen.

Laten we onszelf eens afvragen wat geloof en beweging met elkaar te maken hebben. Bent u wel eens op bedevaart gegaan? Of bij een processie geweest? Is geloof voor u naar de kerk gaan, hier in Bennekom, of wel eens ergens anders als u daar was op reis? Is geloof voor u het opzoeken van een vertrouwde plek in huis? Of naar mensen toe gaan die graag bezoek krijgen en daar erg naar uitkijken? Is geloof het jaarlijkse ritueel thuis rond de kerstboom en kerststal?

Laten we nu in ons zelf mediteren hoe voor ons geloof en beweging samen gaan.

Amen.